

**Középiskolai MTA Alumni program az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és
Kollégiumban**

Dr. Jászay Tamás: Állati jó színház – Shakespeare állatkertje

A Középiskolai MTA Alumni Program keretében 2025. 04. 07-én, hétfőn előadást tartott az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégiumban Dr. Jászay Tamás, tanszékvezető-helyettes egyetemi adjunktus, a Szegedi Tudományegyetem BTK Magyar Nyelv és Irodalmi Intézet, Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék oktatója (munkáltatója: Szegedi Tudományegyetem, 6720 Szeged, Dugonics tér 13., lakhely: Szeged).

Az előadás címe „Állati jó színház – Shakespeare állatkertje” volt. Az előadás 45 perces volt, 12.10-től – 12.55-ig tartott. Az előadáson az iskola 9. B, 10. C, 11. C, 12. C osztályai vettek részt.

Mit keres egy állat a színpadon? Odatévedhet, persze, véletlenül, de feltűnő, hogy ma a színházban gyakran szándékosan terelnek lovat, kutyát, kígyót és más jószágokat a nézők színe elé. Néhány kortárs hazai és világszínházi példán keresztül először arra keressük a választ, mit kezd a színház ma az élő, vagy nagyon is halott, azaz kitömött, preperált, netán „épített” állatokkal. Vannak alkotók, akik a véletlen, a szerencse, a kiszámíthatatlan végkimenetelű akció miatt használnak élőállatot a színpadon. Mások azonban a revü, a show évszázados hagyományait folytatják, amikor reflektálatlanul léptetnek színre például lovakat az előadásukban, mit sem törődve az állat testi szükségleteivel és funkcióival, nem túl szerencsés színpadi helyzeteket generálva ezáltal. Fontos hangsúlyozni, hogy az állatok nyílt színi szerepeltetése korántsem újdonság: William Shakespeare-től vett példákon keresztül vizsgáljuk meg, mi a különbség az angol reneszánsz közgondolkodása szerint állat és ember között, illetve azt, hogy mikor és miért viselkedik egy ember állat módjára. Szóba kerül az avoni hattyú kivihetetlen színpadi instrukciója is, amikor az egyik szereplőt egy medve kezdi üldözni... Shakespeare talán legismertebb állati reprezentációjának a *Szentivánéji álom* című komédiában lehetünk tanúi: Titániát, a tündérműkirálynőt egy számmárrá változtatott athéni mesterember csábítja el. Az előadás során rövid ízelítőt kap a hallgatóság abból, hogy miért hasznos a szoros olvasás módszerével közelíteni a drámai szöveghez, ezáltal olyan jelentésrétegeket azonosítva és feltárva, amelyek akár a rutinos színházbajáró közönségnek sem feltétlenül evidenciák. A darab hangsúlyos dramaturgiai pontjairól vett rövid idézetek elemzése megvilágítja azt, az 1970-es évek óta a Shakespeare-filológiában alaposan feltárt és a világ színházművészetében sem megkerülhető tendenciát, miszerint a *Szentivánéji álom* korántsem az a fajta felhőtlen

multság, miként sokan elképzelik. Shakespeare valójában kiábrándult és keserű, melankóliától átítatott, a szabad akaratot és a szerelem őszinteségét egyaránt megkérdőjelező művet írt.

Az előadáson hallottak bővítették és új megvilágításba helyezték a tanórán tanult ismereteket.

Szöveg: Dr. Jászay Tamás, Seres Erzsébet

Fotó: Seres Erzsébet

